07/12/2020

Литургија и четрдесетодневни помен Митрополиту Амфилохију (ВИДЕО)

У саборном храму Васкерсења Христовог у Подгорици, данас, на празник Светог Амфилохија Иконијског, служена је заупокојена архијерејска Литургија са четрдесетодневним поменом блаженопочившем Архиепископу цетињском Митрополиту црногорско-приморском Амфилохију.

Чинодејствовали су Епископ будимљанско-никшићки и администратор Митрополије црногорско-приморске г. Јоаникије, Епископ буеносајрески и јужно-централноамерички г. Кирило, викарни Епископ диоклијски Методије и умировљени Епископ захумско-херцеговачки и приморски г. Атанасије са многобројним свештенством и свештеномонаштвом.

Након читања Јеванђеља бесједио је Епископ Атанасије:

Данас је празник вишеструки. Празник Васкрсења, празник четрдесетодневни, великог архијереја Амфилохија Иконијскога.

Свети Амфилохије Иконијски приводи престолу Господњем нашег оца, брата и саслужитеља Амфилохија Митрополита цетињског, црногорско-приморског и свеправославнога. Излази пред Господњи престо и приводи га његов

велики имењак Свети Амфилохије Иконијски.

Кад је требало млади Ристо да се монаши, питао је оца Јустина које име да узме, а ава Јустин је одговорио: „Ових дана сам превео житије Светог Амфилохија Иконијског, да узмеш то име, Амфилохије, њега су анђели рукоположили.“ Прићем тада ави Јустину, био сам близу њега, па кажем: „Он је анђео Цркве, епископи су анђели Цркве, они су га приводили.“ Он одговори: „Ух ви историчари, па то је истина. Светог Амфилохија су рукоположили епископи на челу са Светим Василијем Великим, била су то бурна времена, 4. век, кад су се појавили јеретици, њега је привео Свети Василије Велики и био је славни његов ученик и њему је Свети Василије упутио своје капитално дело О Духу Светоме.“

Тако је наш брат, отац и саслужитељ Митрополит Амфилохије, приведен је Светим Амфилохијем и анђелима Цркве данас Престолу Божијем, у четрдесети дан отишао је пред Господа. Сигурни смо да се на њега односи ово Јеванђеље које се данас чита јерарсима, Светом Николи и другима, у чему су они свеблажени, јер су ишли са Христом и увек су се осећали сиромашни духом иако су већ почели да задобијају пуноћу Духа Светога. И онда, како су говорили за Христа, тако су за њих говорили ружне речи лажући.

Наш отац, брат и саслужитељ Митрополит Амфилохије, прошао је тај пут и зато је светла образа изашао пре 40 дана са овога света и душа из тела и пристао престолу Христовоме. Данас га приводи престолу врховнога Бога Оца, вечнога родитеља Сина и вечнога исходитеља Духа Светога, и Оца свију нас. Запамтите то, кад год читамо Оче наш, уз Вјерују то су наше најважније молитве и најважнији текстови исповедања, зато пред причешће читамо Оче наш и тиме постајемо синови васкрслог и распетог за нас Христом. Чин причешћа у Литургији је чин Васкрсења. Цела Литургија је оприсутњење вечног живота, целе икономије Христове и домостроја Христова, од Богојављења Богородици, па до рођења у витлејемској пећини, па до крштења на Јордану, па до Преображења на гори Тавор, па вођења у Гетсиманском врту, ухваћенога и вођенога на суд Пилату, и осуда јеврејских старешина, па онда вођење и распеће на Голготи. Знате ли да је Голгота изван ондашњих јерусалимских зидина? Изван, зато што је Господ дошао да спасе све, а није ограничено само зидовима јерусалимским или јеврејским наслеђем.

Драги хришћани, драге сестре, драга децо, има један честити и верујући Јеврej, Џејмс Бестин, који је као верујући Јеврej, знао Свето писмо и своје предање, знао је историју свог народа па га је мучило зашто је јеврејски

народ тако страдао. Упутио се у Америку и тамо сусрео разне групације, разговарао са ученим људима, а на крају, сам Господ га изненади. Јави му се чудесно и каже му: „ја сам уствари први прави Јеврејин, испред свог народа и за свој народ сам страдао. Немојте се чудити што и ви страдате, идете мојим путем.“ Свети оци су говорили да сваки хришћанин треба да прође све стадије Христовог живота и онда да се уподоби са Христом. Циљ је да постанемо као што смо створењем постали христолики, да постанемо још више, христоподобни, христоистоветни, и да у њему будемо усиновљени као деца Божија и брата Христова. То је достојанство наше и то данас прослављамо.

Наш отац, сабрат и заједничар у свему, и у овој Литургији, он је данас брат Христов, син Бога Оца, и зато је наш отац и учитељ. Како рече један млади и умни владика: „Ако смо изгубили оца и учитеља, добили смо свеца.“ Светогорци су већ написали скоро целу службу, можемо доле на његовом гробу да певамо. Већ је велики светогорски песник, Атанасије симонопетритски, који је признат од Цариградске Патријаршије, за великог химнографа, који је написао службе Светом Николају жичком и Светом Јустину Ћелијском, почео је да пише и службе нашем оцу и сабрату Амфилохију новоме. Ако Бог да, доћи ће тај дан да ћемо ту службу певати, а после ћемо сићи доле на његов гроб да отпевамо. А овде сада, по древном предању, благословићемо жито које је симбол живота, зато је наш данашњи празник у Храму Васкрсења симбол, догађај оприсутњења Васкрсења на нама, а пре свега на оцу, брату и саслужитељу нашем Амфилохију.

Њему царско насеље и небеска заштита са његовим вођом и имењаком Светим Амфилохијем Иконијским. Будимо радосни што имамо таквога предстојатеља пред престолом Божијим. Он нам је оставио овај величанствени Храм, да нам остане стално у срцу, у оку, у уму, у целом нашем бићу, да је ово уствари рај на земљи. Рекли су да је ово нова Света Софија, и више од тога, ово је ново небо на земљи, благодарећи мајци Божијој. Она је сама постала Храм и ухрамила Христа да нас ухрами њеним руководством и пратњом у храм вечни Оца, Сина и Духа Светога.

Након литургије служен је парастос а онда је бесједио Владика Јоаникије.

У име Оца и Сина и Светога Духа!

Драга браћо архијереји,

часни оци свештеници, монаси и сестре монахиње,

честита родбино блаженопочившег Митрополита,

браћо и сестре,

Сабрао нас је блаженопочивши Митрополит Амфилохије у овај недјељни дан, нас дан свога небеског покровитеља Амфилохија Иконијскога. Јесте овај сабор данас овдје прожет тугом, али је прожет и великом радошћу зато што имамо таквога свједока који је пред нама, који нас је водио, свједока Христовога, апостола Христовога који нас је сабирао у вријеме своје свете архијерејске службе овдје у Црној Гори. Он нас и данас сабира, и убудуће ће нас сабирати.

Увјерени смо да ће му Бог дати такву смјелост пред Његовим престолом да нас заступа својим светим молитвама и својим небеским покровитељством. Али, то остављамо будућим временима и будућим покољењима. Али, кога смо имали међу нама? Апостола Христовога. Човјека у коме су се Божјом милошћу сабрали огромни, велики дарови Божји и засијали његовом вјером, његовом молитвом, његовом жртвом и трпљењем. Његово лице је већ овдје сијало, овдје нама на земљи, као лице анђела Божјега. А сада ће нам сијати са неба. И то је она његова икона која ће се пројавити. И није чудо што хришћани благочестиви, монаси и монахиње, већ сликају његове иконе.

Нема потребе ништа да усиљавамо и да форсирамо. То ће само да иде. А његов свијетли лик, као што рекосмо, засијао је многим даровима. Он је био стваралац. Био је пјесник. Био је мислилац. Алуи, најважније је што је био прави муж Цркве, који је имао велики ауторитет, велики углед, не само овдје у Црној Гори и у Српској Цркви, него и у цијелој православној и шире – цијелој хришћанској васељени.. Дакле – човјек великих распона. Не знамо да ли је била дубља његова мисао или финије његово осјећање, или јача његова воља, или јачи стваралачки замах, иливећи дар као духовнога оца – све је било велико. Све је било код њега монументалчно.

Било је код њега много тишине, много неке тајанствености. И нијесмо могли никада да ту тајанственост исцрпимо. Колико је био отворен и приступачан, толико је био тајанствен, понекад нама и нератзумљив у својим потезима и одлукама. Јер, њега није водила логика овога свијета него га је водила вјера.

О његовоме дјелу ми не можемо, све и да хоћемо, сада да кажемо све што треба. То је просто немогуће. Ја ћу данас овдје да кажем једну ствар.

Митрополит Амфилохије је за свога живота остварио једну велику епоху, насрочито у Црној Гори. И посебан је његов однос према Црној Гори коју је много волио, али је и много пропатио због њених раскола и нсреће, због нечовјештва које се појавило код појединих људи. Међутим, треба прије свега видјети његову љубав. Он је обожавао Црну Гору. Знао је њене хришћанске коријене још од апостолских времена до прије Немањића, па од времена Немањића, Балшића и Црнојевића до Петровића, и све до преподобног старца Симеона Дајбабског и до нових свједока и мученика – до свештеномученика Јоаникија Липовца. И он је ту свијетлу Црну Гору светиња и великих личности, великих светитеља Божјих, Црну Гору Светога Василија Острошкога, Петра Цетињскога, Стефана Пиперскога, Марка Миљанова, Његоша носио у себи и борио се за њено лице. И када је обнављао светиње по Црној Гори, говори се о преко 750 храмова, цркава и манастира и осталих црквених здања. То је оно што се види! И љепота овога храма и храма у Бару. То је израз његове душе. Али оно што се не види и што је вјероватно претежно: он је обнављао и освећивао душе вјерујућег народа у Црној Гори.

Нарочито је велику пажњу поклањао дјеци и омладини. Какви су само били они сабори на Превлаци и у Цетињском манастиру. Како га је било лијепо видјети међу дјецом. Он, старац од осамдесет година, знао је да се поистовјети са дјецом. И шпоказао је да је сачувао дјетињу безазленост и чистоту душе до краја свога живота. А његова душа је била напаћена. Он је боловао због свакога гријеха који људи учине, због сваке псовке, због сваке ружне ријечи. А колико је претрпио увреда и псовки, и клевета и пљувања, и медијских линчовања у својој Црној Гори… То је само његова велика душа могла да претрпи и нико други – да никада не заропће и да никада не подијели свој народ! Једина подјелаза коју је он знао, а и њу је хтио да превазиђе кад би се људи поправили, јесте подјела између човјека и нечовјека. Бољела га је нечовјечност које је било много у његовом времену. Али је он нашао људе у Црној Гори, нашао је оно запретано огњиште вјере о коме је говорио митрополит Данило, распалио га и око њега сабрао чио честити народ Црне Горе. То смо видјели одавно, посебно у задњих годину дана и литије које су превазишле подјеле у Црној Гори. И многе који су били далеко од Цркве и од светиње су сабрале око наших светиња. И остало што се догодило, све је дјело нашег Митрополита и, наравно, његовога свештенства и монаштва. То свијетло лице народа, које смо гледали – то је оно лице Црне Горе које је убијелио и освијетлио, и показао наш Митрополит. Бог ће га сигурно наградити за његове велике трудове, за његову доброту, за његову очинску љубав и за трпљење.

Овдје су данас само монаси и монахиње који су у овим условима могли да дођу. У свим манастирима и храмовима у Црној Гори данас се држе помени, па смо зато и рекли због ових мјера да људи који могу да дођу, а сви који не мкгу да врше помене по својим храмовима нашем Митрополиту. Али, треба видјети манастире како данас изгледају по Црној Гори, који су пропјевали. А треба се сјетити какви су били када је он дошао: већина од њих запуштени, без кровова, представљали су мерзност запустјенија. Он је све то очистио, обновио и уз помоћ монаха и монахиња све изнова саградио и уљепшао. И што је најважније, наше светиње су пропојале. Пропојала је душа Црне Горе. Он је био тај који нас је у ту пјесму привукао, који нас је научио тој пјесми. И ту пјесму не треба да заборавимо. То је пјесма вјере, молитве, пјесма заједничког и саборног славословља Богу, пјесма љубави Божјој, пјесма нашем заједништву.

Митрополит је био велики проповједник ријечи Божје, био је и пјесник. То је једна дивна особина код њега. Треба видјети монаштво, духовну дјецу Митрополита Амфилохија. Све снажне и одговорне личности. Није правио калупе, није имао шему него је све призивао Христу и у слободу Христову. Оне који су имали снаге, свакога је бацио у ватру да се очеличи, да још буде бољи постављајући пред њега велике захтјеве. А оне који су били слаби миловао је, трпио, тјешио и показивао безмјерну љубав према свима. И према једнима и према другима. Све је љубио Христовом љубављу. И посебно морам да нагласим, он се уздигао до те љубави да је љубио и благосиљао, и молио се за оне који га куну и клеветају, који га мрзе. И отишао је, бојим се, са једном раном – што није испунио завјет који је себи поставио, да измири Црну Гору. Али је много на томе дјелу учинио. Вратио је већински дио Црне Горе самој себи. Вратио је Његошу, Светом Василију, Светом Петру Цетињскоме. Вратио је Црну Гору њеним коријенима, чојству и јунаштву… То је његово велико дјело.

И на крају да истакнем: утом великом подвигу, у тој великој борби, војујући стално са злом, он је, откад је дошао па до свога издисаја, војевао на том бојном пољу, не оружјем које убија него Божјим оружјем које обнавља, чисти и сједињује и спасава – Божјом истином, Божјом правдом, Божјом милошћу и великим трпљењем.

Као Црну Гору једино је волио Косово. И никада не треба заборавити деведесет и девету годину, када је Митрополит послије одласка војске са Косова и Метохије отишао и купио српске лешеве по Мтохији. И са њиме заједно овдје присутни Владика Атанасије. Овдје присутни отац Радомир

Никчевић, кад се послије мјесец дана вратио – био је са тамо њиме – морао је да оде у болницу, да одлежи, јер се разболио гледајући ужасне слике ратних страхота и њихових последица по Метохији, а Митрополит, ако дијамант, није се на њему видјело да је претрпио никакву муку него је имао осјећај благослова Божјег што је цјеливао ране свога народа, косовске ране. И његово срце је стално крварило том косовском раном до краја његовога живота. Он је прави и истински Његошев наследник.

Интересантно, њега су Светогорци доживљавали и прихватали као свога. Био је он мало на Светој гори, имао је тамо свога старца, великога оца Пајсија који је већ светитељ, али не због тога него што је он примио огањ вјере који његују Светогорци. И он је као Свети Григорије Палама стално понављао ријеч Христову како је Он дошао да баци огањ на земљу и жели да се тај огањ што прије распали. У том распаљивању огња вјере и благодати Духа Светога и милости Божје и љубави Божје је Митрополит Амфилохије свега себе истрошио. И тако угодивши Богу у свему и посвједочивши вјеру на узвишен и величанствен начин, он се на крају смирио изашавши на Голготу, претрпјевши ову болест, побиједивши је и мирно се упокојио, отишао из овога свијета причествивши се Светим Тајнама Христовим, са Христом се сјединивши да с Њиме вјечује, у Његовоме вјечноме царству

Помену је присуствовало свештенство и монаштво, док лаици, због епидемије короне, нијесу присуствовали, али им је био омогућен силазак у крипту како би се поклонили гробу светоупокојеног митрополита Амфилохија.

Радосав Рајо Војиновић, Тијана Лекић

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

Фото: Срећко Радовић

mitropolija.com